

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 7. Vtrum sit necessarium vt hæc forma sit deprecatoria, præseertim
cùm nulla aliorum Sacramentorum talis sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ficat remissionem peccatorum, & vulnerum animae curationem. Denique significat misericordiam, qua tunc maxime opus est homini, & gratiam Spiritus sancti, qua anima egrotantis inuisibiliter inungitur, vt inquit Concilium Tridentinum.

Et quidem benedictum ab Episcopo.

Ratio verò, cur hoc oleum debeat esse benedictum, est similiter diuina institutio. Congruentia est, quod materia externa, quae ad Sacramenta adhibetur, huiusmodi sacra benedictione debeat veluti disponi, aptari, & cleuari ad formam Sacramentalis; & vt sit idoneum instrumentum, per quod gratia conferatur. Materie quidem Baptismi & Eucharistiae ipso Christi vsu & contactu sanctificatae & aptatae ad formam sacramentalem fuerunt, vnde non indigent alia benedictione, vt sint idoneae materiae. Sed Sacramenti Vnctionis & Confirmationis materia Christus nunquam est vsus; vnde oportebat vt aliqua benedictione consecrarentur. Debet autem haec benedictio fieri ab Episcopo: tum quia in ipso est plenitudo potestatis circa Sacramentorum administrationem: tum quia ab ipso ad sacerdotes omnes potestas descendere debet; vnde etiam merito ab ipso debent accipere materiam.

Dices: Dispositio materiae pertinet ad artem inferiorem: ergo haec benedictio pertinebit ad potestatem, quae sit inferior Sacerdotio, non autem ad superiorem.

Respondeo: Dispositio materiae pertinet ad artem inferiorem, quando is, qui illam materiam vtitur, praescribit ei, qui materiam disponit: atqui Sacerdos non praescribit Episcopo, sed contra Episcopus praescribit Sacerdoti, quomodo illam materiam vti debeat. Adde, hoc non debere habere locum in rebus sacris, quarum omnis dispositio & perfectio descendit à supremâ potestate ad inferiores.

D V B I V M V.

Virum haec benedictio sit necessaria ad essentiam huius Sacramenti.

IO Caietanus, Victoria.

Caietanus supra q. 73. art. 3. dubitat. Franciscus Victoria, q. 217. negat.

Haec benedictio est necessaria.

Respondeo & Dico Primò: Omnino esse necessarium, vt oleum sit benedictum. Colligitur ex locis supra citatis, ex perpetuo Ecclesiae vsu, & ex communi Doctorum sententia. Fortasse tamen non est necessarium, vt benedictione propria hoc oleum sit benedictum. Videtur enim sufficere benedictio Chrismatis, vt docet Sotus q. 1. a. 3. d. 21. & plures alij.

Fieri debet ab Episcopo.

Dico Secundò: Similiter necessarium est, vt ab Episcopo sit benedictum, adeò, vt, si à Sacerdote simpliciter sit benedictum (nisi forte id fiat ex commissione Papae) nihil efficiatur. Probatur: quia Concilia supra citata id expressè requirunt, praesertim Florentinum & Tridentinum, quae propter haereticos haec omnia distinctè explicuerunt. Baptismi enim materiam aiunt esse aquam simplicem, nec requirunt ullam benedictionem, nempe, quia non est de essentia, quamuis in caeremoniam adhibeatur. Huius verò Sacramenti materiam expressè affirmant esse oleum ab Episcopo benedictum.

Vel ex commissione Papae, à Sacerdote.

Dico Tertiò: Ex commissione Pontificis non est impossibile simplicem Sacerdotem posse hoc oleum benedicere, sicut de Chrismatis benedictione dictum est supra, q. 72. a. 3.

Animaduertendum est: In necessitate posse addi oleo benedictio aliquid olei non benedicti, vt habetur in Capit. Quod in dubijs. de Consecratione Ecclesiae & altaris. Quod intellige, modò id quod additur, minus sit quantitate: vel si non sit minus, saltem fiat additio sensim. Si enim id, quod additur, superet, vel etiam aequale sit, & confertim addatur; id quod auctum est, non censetur esse idem quod antè fuit. Si autem sensim fiat additio, semper censetur esse idem, quod immediatè ante erat; vnde cum antea esset benedictum, etià post additionem censetur esse benedictum. Vide Siluestri verbo, Aqua benedicta; & Fumum ibid. Est enim eadem ratio additionis ad aquam benedictam.

11 Huius oleo benedictio addi potest oleum non benedictum.

D V B I V M VI.

Virum haec forma sit conueniens: Per istam sanctam Vnctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquisti per visum &c.

Respondeo: Esse conuenientem. Patet ex Concilio Florent. & Tridentino, & vsu Romanae Ecclesiae. Consentunt quoque Doctores Scholastici.

12 Affirmatur.

Ratio est: Quia his verbis explicantur omnia, quae in formam Sacramenti debent significari. Explicatur enim causa principalis, quae est Deus, & Dei misericordia; & instrumentalis, quae est sacra vnctio; & effectus, qui est peccatorum remissio, alleviatio infirmi, & sanitas corporis quae ex remissione peccatorum saepe pendet; quae tria satis insinuantur per verbum, Indulgeat.

Notandum autem Primò: Nò esse de essentia formae haec verba; Per suam piissimam misericordiam; satis enim hoc intelligitur in nomine Dei, &c. Indulgeat. Vnde ad essentiam Sacramenti sufficit dicere, Per hanc vnctionem indulgeat tibi Deus, quidquid deliquisti per &c.

13 Omnia verba non sunt de essentia huius formae.

Verba tamen ista, Per hanc Vnctionem, multorum sententia sunt repetenda ad singulas vnctiones: alioqui non satis videtur materia exprimi; quod est in praxi securius, quamuis contrarium non videatur improbabile, vt infra c. 4. dub. 2. dicemus.

Notandum Secundò: Non esse etiam de essentia illa verba; In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Est sententia communis. Nam in solo Baptismo & Confirmatione est necessaria Trinitatis inuocatio.

Neque vnctio in forma crucis.

Notandum Tertiò: Non necessariò debere fieri vnctionem in formam crucis, sed sufficere simplicem vnctionem. Est tamen seruanda coeuetudo.

D V B I V M VII.

Virum sit necessarium, vt haec forma sit deprecatoria, praesertim cum nulla aliorum Sacramentorum talis sit?

Respondeo: Id esse necessarium. Est communis Doctorum, d. 23. Colligunt ex verbis Apostoli. Sed haec probatio non videtur efficax, quia Patres passim omnium Sacramentorum formas vocant Preces Mysticas, inuocationes Spiritus sancti, inuocationes consecratorias; vt patet ex Dionysio Areopag. cap. 7. parte 3. Hierarchiae Ecclesiasticae, &c.

14 Affertur.

sticia, & Cyrillo Hierosol. Catechesi 2. & 3. my-
 stagogica.

Ratio ve-
 rior,

Verum firmitus argumentum peti potest ex tra-
 ditione, & vsu Ecclesie. Ratio esse potest, quia
 hoc Sacramentum est veluti pœnitentia quædam
 infirmorum, qui non possunt per opera bona sa-
 tisfacere. Confertur ergo illis hoc Sacramentum
 deprecatoriè, vt significetur dari remissionem pec-
 catorum per hoc Sacramentum ex solâ misericor-
 diâ, nec requiri opera laboriosa, sicut in Sacra-
 mento Pœnitentię. Ob hanc causâ videtur Chri-
 stus hoc modo instituisse.

Deprecatio
 hæc opera-
 tur ex ope-
 re operato.

Notandum tamen Primò: Etsi hoc Sacramen-
 tum deprecatoriè detur, non tamen habere vim ex
 deuotione orantiũ, vt cæteræ preces; sed ex ope-
 re operato, idque propter infallibilem promissio-
 nem annexam. Nam Sacramentorum efficacia
 non pendet ex fide aut deuotione Ministrorum,
 sed ex Christi certissimâ institutione. Vocat autè
 Apostolus hanc formam *Orationem fidei*, quia solâ
 fide intelligitur. Quomodo D. Augustinus tract.
 80. in Ioannem, verbum Sacramentale, quod cum
 elemento operatur, vocat *Verbum fidei*.

An valeat
 forma In-
 dicatiua.

Notandum Secundò: Si aliquæ Ecclesie ali-
 quando vsè sint illâ formâ indicatiuâ, de qua D.
 Tho. a. 8. *Vngō hos oculos oleo sanctificato*, &c. credi-
 bile est, eas tamen non prætermisisse deprecatio-
 nem; illamque solùm fuisse veluti præparatoriam
 quandam cæremoniam. Vel certè dicendum est,
 quòd eam deprecatoriè intellexerint. Nam variæ
 fuerunt diuersarũ Ecclesiarum in hoc Sacramento
 conferendo formulæ, vt testatur Eekius homil.
 54. de Sacramentis, quæ etsi verbis distinctæ es-
 sent, sententiam tamen eandem habere poterant.

CAPVT II.

De effectu huius Sacramenti?

Non im-
 primit cha-
 racterem.

Notandum est: Duo hic esse certa: Alterum,
 hoc Sacramentum non imprimere chara-
 cterem. Ratio est, quia per hoc Sacramentum
 non deputatur ad alia Sacramenta conferenda,
 vel suscipienda, neque accipimus aliquem statum
 in Ecclesia, sicut per Baptismum, Confirmatio-
 nem, & Ordinem. Vnde iterari potest, etiam in
 eodem morbo, quando diu durat, & inæqualis est,
 ita vt intercedente aliquot hebdomadarum in-
 teruallo sæpius periculum mortis adferat. Alterũ
 est, hoc Sacramentum interdum conferre sanita-
 tem corporis, quando sic expedit saluti animę;
 & abstergere peccatorum reliquias: hoc enim ex-
 pressè affirmant Concilium Tridentinum, & Flo-
 rentinum. Sed duo hic occurrunt dubia.

Eius effe-
 ctus,

DVBIVM I.

An hoc Sacramentũ semper conferat sanitatem
 corporis, quando id expedit saluti animæ?

Dom. Soto
 negat.

Dominicus Soto hoc loco negat: & putat
 Concilia id affirmare, non proponendo
 dogma Ecclesie; sed sequendo opinionem proba-
 bilem Hugonis. Ratio ipsius est: Primò, quia in-
 terdum fit, vt inunctus conualefcens peior eua-
 dat; ergo hoc Sacramentum confert sanitatem,
 etiam dum non expedit animæ. Secundò: sæpè
 fit, vt multi inuncti non conualefcant, quibus ta-

men expediret ad animæ salutem; augerent enim
 coronam. Tertio: sæpè necessarium esset miracu-
 lum, nempe quando is, cui expediret sanari, iam
 pœnè morbo consumptus est.

Sed sententia ista nullo modo est probanda.
 Nam vtrumque Concilium proponit hoc sine vllâ
 hæsitacione, sicut & alia, quæ tradit de Sacramen-
 tis: ergo proponit tanquam doctrinam Ecclesie.
 Quare dicendum est: Non esse necessarium, vt hoc
 Sacramentum semper conferat sanitatem corporis
 quando id expediret animæ salutem; sed satis est, vt
 interdum id faciat. Nihil enim aliud dicit Con-
 cilium Trident. cap. 2. de extrema Vnctione: *Et
 sanitatem corporis interdum, vbi saluti animæ expedit,
 conferat.* Concilium autem Florent. sic
 ait: *Effectus vero est mentis sanatio; in quantum autem
 expedit, etiam ipsius corporis.* Quod intelligi potest
 generatim, in quantum expedit iuxta ordinem diuinæ
 prouidentie.

Improbatur eius
 sententia.

Certum ergo est, nunquam sanari aliquem per
 hoc Sacramentum, nisi id expedit animæ salutem.
 Vnde si is, qui sanatur, peior euadat, & in peccatis
 moriatur, non conualuit virtute Sacramenti, sed
 naturalibus remedijs. Hinc patet responsio ad Pri-
 mum argumentum Soti. Ad Secundum; Cõcedo:
 Non enim dicimus, quòd semper debeat conua-
 lescere quando id saluti expedit, sed *interdum*,
 prout visum fuerit prouidentie diuinæ. Ad Ter-
 tium: Concedo virtute supernaturali conferri
 valetudinem per hoc Sacramentum, ac proinde
 quasi miraculosè. Non tamen proprie dicitur fieri
Miraculosè, quia fit per remedium ordinarium.

Nemo sa-
 natur per
 hoc Sacra-
 mentum,
 nisi id ex-
 pediat saluti
 animæ.

Notandum: Hunc effectum significari ab Apo-
 stolo, cum ait: *Et oratio fidei saluabit infirmum.* Etsi
 enim hæc verba principaliter intelligenda sint de
 saluatione animę, secundariò tamen intelliguntur
 de saluatione corporis; vnde & nomen, *saluabit*,
 commune est.

DVBIVM II.

Quæ sint illæ reliquie peccatorum, quas
 Sacramentum dicitur abstergere?

Quidam intelligunt *Peccata venialia*. Ita D.
 Bonaventura, Scotus, Durandus, Richardus
 d. 23. Ratio est: Quia cum tria sint genera pecca-
 torum, originale, mortale, & veniale; contra
 originale, est Baptismus; contra mortale, Pœni-
 tentia; contra veniale, extrema Vnctio.

17
 Per has re-
 liquias ma-
 le intelli-
 ges peccata
 venialia.

Sed contra Primò, quia Apostolus ait, *Si in pec-
 catis fuerit.* Quòd si solùm loqueretur de veniali-
 bus, non diceret, *si*; omnes enim plerum que sunt
 in peccatis venialibus, & *In multis offendimus om-
 nes*, vt idem Apost. ait cap. 2. Secundò, Apo-
 stolus loquitur generatim *De Peccatis*; ergo non oportet
 restringere ad venialia. Tertio, quia contra
 peccata venialia sunt alia remedia: ergo ob illa so-
 la non fuit opus Sacramento.

Dicendum ergo est: Duplices esse *Peccatorum
 reliquias* in proposito. Primò, Peccata quæ reman-
 ent post alia Sacramenta: fieri enim potest, vt post
 alia Sacramenta incidat quis in peccatum morti-
 ferum, idque ignoret, ac proinde nequeat confi-
 teri. Hoc peccatum abstergitur per istud Sacra-
 mentum cum pœnitentia generali vel virtuali,
 etiam attritione, sumptum. Et quamuis commu-
 ne sit omnibus Sacramentis, quòd tollant peccata
 occulta,

Sed I. intel-
 lige peccata
 quæ reman-
 ent post
 sumpta Sa-
 cramenta.